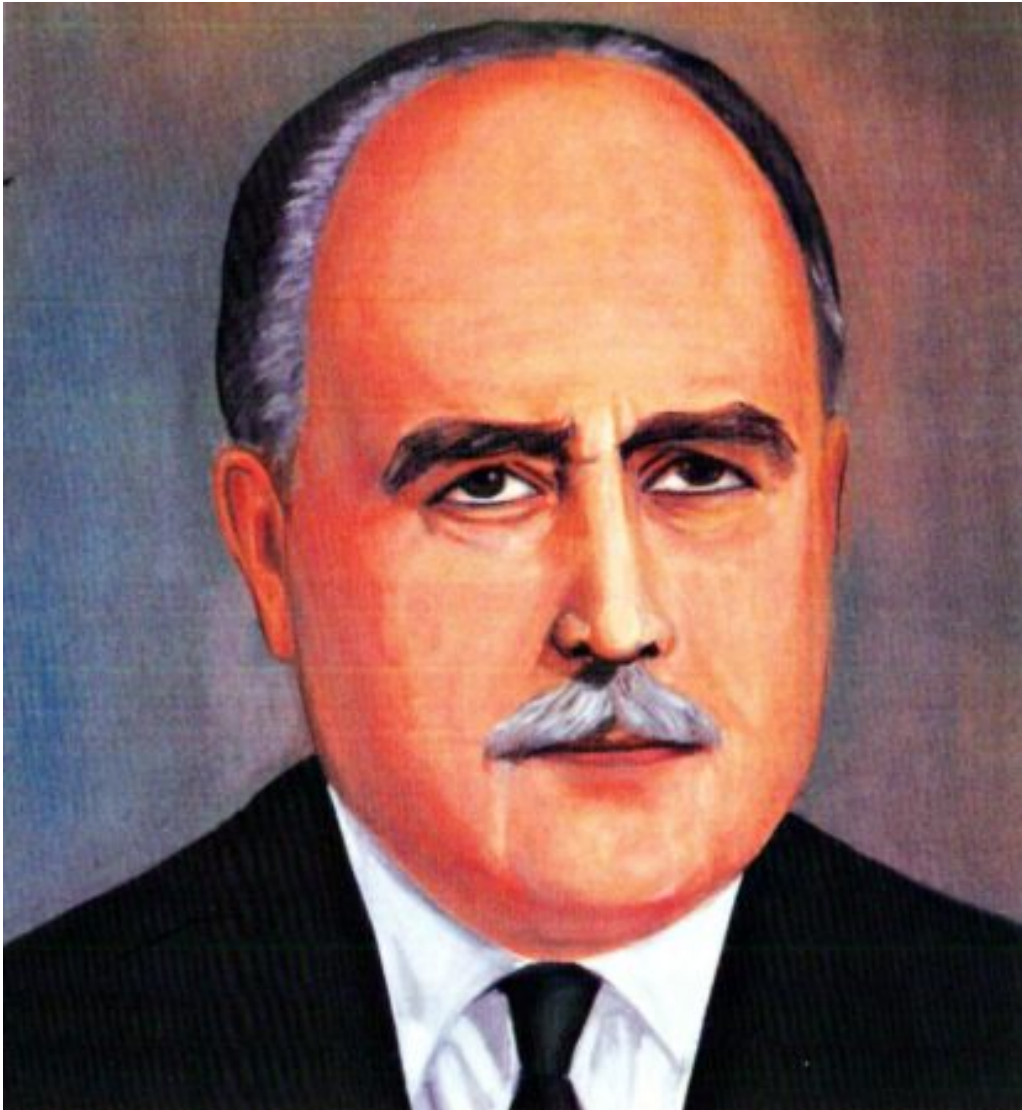

23 Φεβρουαρίου 2017

Ο Φιλομόναχος και Φιλαγορειίτης Δημήτριος Παναγόπουλος

/ [Συναξαριακές Μορφές](#)

Image not found or type unknown

Ο μακαριστός Δημήτριος Παναγόπουλος († 13 Φεβρουαρίου 1982)

Γράφτηκε ακριβώς πριν 35 χρόνια αλλά παρ' όλα αυτά διατηρεί τη φρεσκάδα της!!!

Κατά τας συγκινητικωτάτας στιγμάς της νεκρώσιμου ακολουθίας και του υστάτου αποχαιρετισμού του προσφάτως εκλιπόντος προς Κύριον λίαν θεοφιλούς και

δημοφιλούς λαϊκού ιεροκήρυκος Αθηνών αιμνήστου Δημητρίου Παναγοπούλου, διάφοροι ομιληταί απηύθυναν τον λόγον προς την συγκεντρωθείσαν λαοθάλασσαν των πιστών προβάλλοντες την σημασίαν της προσωπικότητος και του έργου του μακαρίτου. Εξ όσων όμως υπέπεσον εις την αντίληψίν μας ουδείς υπογράμμισε έν βασικόν, το θεμελιωδέστερον ίσως, κατά την ταπεινήν μας γνώμην, χαρακτηριστικόν της προσωπικότητός του.

Αν κατά το λεχθέν υπό του μακαριστού Γέροντος π. Ιουστίνου Πόποβιτς «κριτήριον ορθοδόξου φρονήματος αποτελεί η στάσις του χριστιανού έναντι του μοναχισμού», τότε αναμφιβόλως ο Παναγόπουλος πρέπει να αναγνωρισθή ως ο γνησιώτερος φορέυς και κυριώτερος από βήματος εκφραστής του ορθοδόξου φρονήματος κατά τα τελευταία έτη. Δυνάμεθα ασφαλώς να είπωμεν, ότι εις το πρόσωπόν του ο Ορθόδοξος Λαός της πρωτευούσης, της επαρχίας, αλλά τελευταίως και του εξωτερικού, εύρε τον γνησιώτερον «διδάχον» του, τον θεόκλητον, τον λαοπρόβλητον, τον πνευματέμφορον κήρυκα της Πατροπαραδότου θεοσεβείας. Διατί; Διότι ήτο κυρίως και περισσότερο όλων των άλλων φιλομόναχος.

Το κηρυκτικόν χάρισμα του αιμνήστου, εκ Θεού δοθέν, εις Θεόν όλως ανατεθέν και καλλιεργηθέν, ήτο σπάνιον, διά να μη είπωμεν μοναδικόν. Ήτο Ευαγγελικός, Αποστολικός, κυρίως Χριστοκεντρικός, σύγχρονος, παραστατικώτατος, με άνεσιν εις τον λόγον, ευφυολόγος όταν εχρειάζετο. Υπέρ ταύτα πάντα όμως ήτο γνησίως Αγιοπατερικός, κάτι που περιλαμβάνει και όλα τα άλλα.

Πώς λοιπόν να μην είναι φιλομόναχος; Το μαρτυρούν τα κηρύγματά του, μοναχισμόν αποπνέοντα και μοναχισμόν εμπνέοντα· το μαρτυρούν τα βιβλία του· το φανερώνουν αι συχναί διοργανώσεις εκδρομών προσκυνηματικού χαρακτήρος εις άπαντα τα μοναστικά κέντρα της Ορθοδοξίας. Το μαρτυρεί το φιλομόναχον φρόνημα πάντων των πιστών ακροατών του· αλλά περισσότερο πάντων το αποδεικνύει το πλήθος εκείνων των ψυχών, αι οποίαι, εξ όλων τούτων, εύρον την οδόν της εις Χριστόν τελείας αφιερώσεως. Και είναι πολλάί. Τουλάχιστον εν Αγίω Όρει, όλοι όσοι προέρχονται ή έχουν ζήσει εις την πρωτεύουσαν, αν όλως δεν εγνώρισαν τον μοναχισμόν εκ των ομιλιών και άλλων εκδηλώσεων του μακαρίτου, πάντως έχουν διέλθει εκ των αιθουσών των κηρυγμάτων του.

Ο Παναγόπουλος είχε γνησίαν προσωπικήν σχέσιν και εμπειρίαν με τον μοναχισμόν. Σήμερον πολλοί είναι οι αναγνωρίζοντες και επαινούντες το ύψος του μοναχικού ιδεώδους εν τη Εκκλησία. Ίσως βέβαια να μη δύνανται και άλλως να κάμουν. Αλλά δυστυχώς μόνον εν τη θεωρία. Εκτός του ότι ελάχιστα ή καθόλου δεν καταξιώνουν τα λεγόμενά των διά της ζωής των, αλλά και όταν έλθουν εκ του

σύνεγγυς αντιμέτωποι με το θαύμα αυτό της Χάριτος του Θεού, το οποίον λέγεται μοναχική κλήσις εν φθίνοντι ήδη 20ώ αιώνι, θέλετε από αγνοϊαν και απειρίαν, θέλετε από βαθυτέραν αμφιβολίαν και απιστίαν εις «τον λόγον τούτον», κωλύουσι και τους βουλομένους εισελθείν. Αντιθέτως όλοι οι πλησιέστεροι του Παναγόπουλου γνωρίζουν, ότι έτρεφε πάντοτε εις το βάθος της καρδιάς του τον πόθον να αποθάνη ως μοναχός. Το αν βεβαίως ο Κύριος δεν τον ηξίωσε του ποθουμένου εν τη παρούση ζωή, κρίμασιν οϊς μόνος Αυτός οΐδε, αυτό ουδόλως μειώνει την ειλικρίνειαν και το μεγαλειώδες της εφέσεως.

Διά τους γύρω του δε όχι μόνον ο λόγος του εγένετο όργανον της Χάριτος εις την δημιουργίαν μοναχικών κλήσεων, όχι μόνον επήνει την μοναχικήν ζωήν και προέτρεπεν πολλάκις εις αυτήν, όσους το διακριτικόν όμμα της ψυχής του διέβλεπεν ως «δυναμένους χωρείν», αλλά και πρακτικώς και υλικώς πολλάκις εβοήθει αυτούς, ώστε να υπερπηδήσουν τα υπό του μισοκάλου προβαλλόμενα εμπόδια και προσκόμματα εις την αποταγήν και εκ του κόσμου ξενητείαν. Και κάτι πολύ περισσότερον: συνίστα εις αυτούς έμπειρους Πνευματικούς και Γέροντας τους οποίους ο ίδιος εγνώριζε και εξετίμα.

Και διά να αποφύγωμεν τους ζητούντας «θηρεύσαι τι» εκ των ενταύθα λεγομένων, διευκρινίζομεν: Ο αείμνηστος δεν ήτο «στρατολόγος μοναχών», διότι μόνος ο Κύριος είναι ο στρατολόγος (Β΄ Τιμ. β, 3-4). Ήτο όμως ο έμπιστος εκείνος και έμπειρος αξιωματικός, ο οποίος διέκρινε και προέτρεπε τους κεκλημένους υπό Θεού να καταταγούν εις το επίλεκτον σώμα των μοναχών, τα ΛΟΚ της Εκκλησίας, όπως συνήθιζε να αποκαλή τους μοναχούς. Και μόνον αυτή του η προσφορά του εξασφαλίζει το ανώτερον ίσως εξ όσων έλαβε παρασήμων παρά του Ουρανίου Βασιλέως.

Αλλά και ο σεβασμός και η ευλάβεια του εκλιπόντος προς το Τιμημένον ράσον της Ορθοδοξίας ήτο, ως γνήσια εκδήλωσις του πιστεύω του, υποδειγματική.

Αν και εκ των πολλών σχέσεων και γνωριμιών του ήτο οικείος και κατατοπισμένος περί τα εκκλησιαστικά και μοναχικά πράγματα, εν τούτοις ουδέποτε εφάνη επικρίνων ή έστω εξ απροσεξίας αποκαλύπτων τρωτά τινα, τα οποία αναμφιβόλως εγνώριζεν.

Είχε βαθείαν συνείδησιν της θέσεώς του και εφύλαττε πάντοτε την θέσιν του εν τη εκκλησιαστική τάξει, αποσκοπών εις μόνην την ωφέλειαν του πληρώματος ως απλούς πιστός ηλημένος παρά Κυρίου. Πάντοτε ωκοδόμει και ουδέποτε κατεδάφιζε συνειδήσεις.

*Οι μακαριστοί Γέροντας Εφραίμ Ξηροποταμηνός (1940 - 21/11/1983) και
Δημήτριος Παναγόπουλος (1916 - 13/2/1982)*

Είναι συγκινητικός ο σεβασμός του προς πάντας τους κληρικούς και μοναχούς, και μάλιστα εις εκείνους, οι οποίοι ήσαν ιδική του σπορά εις τον αγρόν της Εκκλησίας. Αλλά και διά της δυνάμεως του λόγου του δεν έπαυε να νουθετή τους γύρω του να τον μιμηθούν. Συνέγραψε μάλιστα περί τούτου και ειδικόν κατατοπιστικόν φυλλάδιον.

Ο Παναγόπουλος είχε βαθείαν πατερικήν και ευαγγελικήν αντίληψιν του μοναχισμού. Συχνάκις ανεφέρετο εις αυτόν ως «το αγγελικόν πολίτευμα», «την πρώτην γραμμήν», «το φως των εν κόσμω χριστιανών» κλπ. Εκ της ενδελεχούς

μελέτης των πατερικών κειμένων, αλλά και της εμπειρίας της προσωπικής του χαρισματικής περιπτώσεως, είχε αντιληφθή και ανέλυε ορθότατα και φωτισμένα, κατά την ερμηνείαν των αγίων πατέρων, τας παραβολάς των ταλάντων, του σίτου και τας εντολάς της τελειότητος του Ευαγγελίου εις τας οποίας στηρίζεται ο Ορθόδοξος Μοναχισμός.

Καιρός, όμως, να είπωμεν και διά το φιλοπροσκυνηματικόν και φιλαγιορειτικόν πνεύμα του. Ήτο πάντοτε διακαής πόθος του να φέρη τον Ορθόδοξον, αλλά συχνά νεοφώτιστον εις την ευσέβειαν λαόν της πρωτευούσης, εις γνωριμίαν με τους τόπους εκείνους εντός και εκτός της Ελλάδος, όπου η Ορθόδοξος Παράδοσις εξακολουθεί να ζη εις μίαν αδιάλειπτον συνέχειαν και γνησιότητα βιώματος και εκφράσεως. Αυτοί οι τόποι αποτελούν συνήθως ανακάλυψιν διά τους περισσότερους των συγχρόνων ανθρώπων των πόλεων, οι οποίοι ζουν αποκεκομμένοι σχεδόν από την Παράδοσιν.

Διά τούτο και αι αμέτρητοί και αλησμόνητοι εκδρομαί εις τα Ιερά προσκυνήματα, τας οποίας ο μακαρίτης διοργάνωνε, εγίνοντο αφορμή πνευματικής ανατάσεως και οικοδομής εκατοντάδων ψυχών. Όλα τα μοναστήρια της Ελλάδος, το Άγιον Όρος, οι Άγιοι Τόποι, τον ενθυμούνται και τον θεωρούν οικείον και προσφιλή.

Η τακτική του αύτη ενεσωματώνετο εις μίαν θεμελιώδη άποψιν του κηρύγματός του, η οποία ήτο σχεδόν προφητική. Ο Παναγόπουλος πίστευε εις τον ιστορικόν ρόλον που διεδραμάτισε, διαδραματίζει και θα διαδραματίση η Ελλάς και ο Ελληνισμός ως όργανον της Χάριτος εις την διάδοσιν της ανοθεύτου Χριστιανικής αληθείας επί παγκοσμίου επιπέδου. Και διά να αποφύγωμεν πάλιν τυχόν παρεξηγήσεις: Δεν ήτο οπαδός του πολυθρυλήτου «Ελληνοχριστιανικού Πολιτισμού», όστις επιχειρεί να συνθέση επί ίσοις όροις το Ευαγγέλιον και την αρχαίαν ελληνικήν σοφίαν. Έβλεπε, όμως, εις το πρόσωπον του Ελληνισμού τον Νέον Ισραήλ της χάριτος και δεν έπαυε προφητικά να του υπενθυμίζει και υπογραμμίζει την βαρείαν πνευματικήν κληρονομίαν και ιστορικήν ευθύνην του.

Και διά τον Παναγόπουλον ο τόπος ο άγιος, τα Ιερά σκηνώματα, η πνευματική μήτηρ, η Σιών του Νέου αυτού Ισραήλ ήτο αναμφιβόλως το Άγιον Όρος, ο περίβολος της «του Θεού Μητροπόλεως» Θεοτόκου. Αυτόν τον πνευματικόν φάρον αργά ή γρήγορα επρόκειτο να κυκλώσουν οι λαοί διά να φωτισθούν εξ αυτού και δώσουν δόξαν τω εν αυτώ αδιαλείπτως επικαλουμένω ονόματι του Αναστάντος Θεού ημών και της Παναχράντου Αυτού Μητρός.

Η επαφή του αιμνήστου με το Άγιον Όρος δεν ήτο απλώς τακτική. Του ήτο ζωτική ανάγκη. Δυνάμεθα να είπωμεν, ότι κατ' αυτό ήτο μοιρασμένος ο Παναγόπουλος. Η καρδιά του έπαλλεν εδώ, ενώ ο νους του και η μέριμνά του ήτο έξω εις «τα

πρόβατα τα απολωλότα οίκου Ισραήλ». Συνεχώς η σχέση του με τον Άθωνα εγίνετο περισσότερο στενή και εσωτερική. Φαίνεται, ότι ο Κύριος τον προητοίμαζε διά την αιωνίαν αναχώρησιν, διότι κατά τον τελευταίον καιρόν καθ' ημέραν ηλλοιώνετο, έτι περισσότερο, υπό της δεξιάς του Υψίστου. Επανηλειμμένοι επισκέψεις, κατανυκτικώταται εξομολογήσεις πλήρεις δακρύων και συντριβής, παρά ανθρώπου ήδη προετοιμασμένου, αναλώσαντος τον βίον του εις το έργον του Κυρίου, εκάθησαν και ελάμπρυναν την ωραιότητα της ψυχής του Δημητρίου διά να την δεχθή εις τας χείρας του ο καλέσας αυτόν Ιησούς.

Ούτω το Άγιον Όρος, το οποίον τόσον ηγάπα, εσημάδευσεν ευεργετικώς και το τέλος της ζωής του, το οποίον αν και ήτο δι' όλους αιφνίδιον, φαίνεται όμως ότι αυτός το προησθάνετο. Η προτελευταία του ομιλία περί του μυστηρίου του θανάτου και αι κατ' ιδίαν συζητήσεις περί τον θάνατον το υποδηλώνουν. Αλλά και την ώραν του θανάτου του εγνώρισεν· ανεκοίνωσεν τούτο με ηρεμίαν εις τους ιδικούς του, δίδων τας τελευταίας νουθεσίας και οδηγίας. Ασπασθείς δε μετά πόθου και δακρύων τας αγίας εικόνας, έχων την «ευχήν» εις το στόμα του ανεχώρησεν.

Ας ευχηθούν όλοι, όσοι τον εγνώρισαν εκ του μακρόθεν ή εκ του πλησίον και όσοι ωφελήθησαν εξ αυτού, υπέρ αναπαύσεως της μακαρίας ψυχής του δούλου του Θεού Δημητρίου εν χώρα ζώντων και ο Δικαιοκρίτης Κύριος, ως μόνος Αυτός οίδεν, ας τον ανταμείψη κατά τους κόπους του.

Αιωνία αυτού η μνήμη.

Εν τη Ιερά Μονή Ξηροποτάμου Αγίου Όρους
μνήμη του Αγίου Ιερομάρτυρος Χαραλάμπους
10η Φεβρουαρίου 1982

Αρχιμ. Εφραίμ

Πηγή: Θωμά Τσονάκα, Βιογραφικό Σημείωμα Δημητρίου Παναγοπούλου, § Παράρτημα, Πάτριαι 1985.